

Czynniki rozwoju lokalnego w ujęciu geograficznym

Termin: 2014-01-01 - 2018-12-31

Kierownik: [Jerzy Bański](#)

Wykonawcy: [Maria Bednarek-Szczepańska](#), Konrad Czapiewski, [Michał Konopski](#), [Marcin Mazur](#), [Damian Mazurek](#), [Tomasz Ryger](#), Barbara Solon

Rozwój lokalny jest społecznym procesem korzystnych zmian mającym zapewnić możliwie wysoki poziom warunków życia w szerokim tego słowa znaczeniu, tj. gwarantującym dobre warunki bytowe, pracę i wysokie dochody, bezpieczeństwo, korzystne perspektywy, itd. Rozpatrywany i analizowany jest na ogół w niewielkich skalach przestrzennych, a jego cechą jest wykorzystywanie atutów i sił wewnętrznych obszaru.

Rozwój lokalny jest kształtowany przez szereg czynników, które dzieli się na zewnętrzne obejmujące politykę krajową i regionalną oraz na wewnętrzne (miejscowe) uwzględniające lokalne zasoby, możliwości i potrzeby rozwoju. Inny podział wyróżnia: czynniki lokalizacyjne (np. warunki naturalne, położenie względem podstawowego systemu osadniczego i transportowego), czynniki społeczno-ekonomiczne (np. aktywność społeczna i ekonomiczna mieszkańców, kapitał ludzki), czynniki techniczno-organizacyjne (np. wyposażenie infrastrukturalne). W jeszcze innym podziale wyróżnia się czynniki twarde (np. położenie geograficzne, dostęp do infrastruktury, kapitał fizyczny) i miękkie (np. kreatywność i innowacyjność, różnorodność działań w zakresie usług, itp.). Każdy z wymienionych czynników kształtuje sytuację społeczno-gospodarczą, a różnorodność i siła ich oddziaływania sprawiają, że rozwój lokalny może mieć różne formy i przebieg.

Problematyka rozwoju lokalnego ma wymiar teoretyczny i praktyczny. Celem zadania badawczego będzie identyfikacja, analiza i interpretacja czynników rozwoju lokalnego w ujęciu geograficznym. Diagnozowane będą czynniki rozwoju lokalnego w różnych obszarach kraju. Oceniany będzie ich wpływ na kierunki zmian społeczno-gospodarczych, siła oddziaływania, regionalne zróżnicowanie oraz ich specyfika wynikająca z cech geograficznych obszaru. Szczególna uwaga będzie zwrócona na obszary wiejskie i małe miasta.

Planowane efekty badawcze

Podjęte badania będą zmierzały do identyfikacji i oceny znaczenia różnych grup czynników rozwoju lokalnego w zależności od położenia geograficznego. Zadanie wpisuje się w dotychczasową tematykę naukową podejmowaną w Zakładzie Geografii Wsi i Rozwoju Lokalnego oraz zainteresowania badawcze jego pracowników – znaczenie czynników globalnych i klimatycznych w rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich (J. Bański), transfer wiedzy w rolnictwie, edukacja i kapitał ludzki (K. Czapiewski), rola podmiotów lokalnych, aktywność mieszkańców i kapitał społeczny (M. Bednarek-Szczepańska), planowanie przestrzenne i budownictwo mieszkaniowe (M. Ferenc), struktura funkcjonalna i zagadnienia infrastrukturalne (M. Mazur) oraz krajobraz kulturowy i środowisko przyrodnicze (M. Konopski). Badania szczegółowe prowadzone przez poszczególnych pracowników przyczynią się do syntetycznego ujęcia czynników rozwoju lokalnego w ujęciu przestrzennym. Efektem zadania będzie opracowanie monograficzne. W ramach zadania przewiduje się publikację artykułów oraz wygłoszenie szeregu referatów w kraju i za granicą.